

Nieuwe wetten in Openbare Orde en Veiligheid (oktober 2018)

Bron: Rijksoverheid

Veel wetgeving uit het Regeerakkoord m.b.t. justitie en veiligheid wordt voorbereid, is in consultatie gegaan of in werking getreden. Een aantal ligt voor advies bij de Raad van State en wordt nog dit jaar ingediend. De experimenteerwet gesloten coffeeshopketen is al naar de Tweede Kamer gestuurd. Hieronder een overzicht van de wetsvoorstellen die niet in werking zijn getreden of er nog aankomen.

- **Wet versterking strafrechtelijke aanpak terrorisme**

De wet verruimt de mogelijkheden om terrorisme te bestrijden en is op 16 oktober 2018 in werking getreden. De maatregelen zijn nodig om effectief te kunnen blijven optreden tegen terrorisme.

Zo kunnen personen die worden verdacht van een ernstig terroristisch misdrijf op basis van alleen een verdenking langer in voorlopige hechtenis worden gehouden. Dit om méér tijd te hebben om bewijs te verzamelen. Bijvoorbeeld voor zaken waarin ingewikkeld (forensisch) onderzoek nodig is. Het Openbaar Ministerie moet in zo'n geval een terrorismeverdachte nog maximaal dertig dagen langer kunnen vasthouden.

Daarnaast wordt het makkelijker bij verdachten van terroristische misdrijven celmateriaal af te nemen, met het oog op DNA-onderzoek. Nu moet nog sprake zijn van ernstige bezwaren tegen de verdachte. Dit kan een belemmering zijn voor adequaat onderzoek naar terroristische misdrijven. Bijvoorbeeld als meerdere verdachten in beeld zijn en hun onderlinge relatie en werkverdeling in kaart moet worden gebracht, terwijl de verdenking nog niet tegen elke verdachte afzonderlijk sterk genoeg is om celmateriaal te kunnen afnemen. Op zo'n moment is dan juist behoefte aan nader onderzoek.

Verder wordt de aangifteplicht uitgebreid tot alle terroristische misdrijven, inclusief de voorbereiding van die misdrijven. Informatie over een mogelijke aanslag of over deelneming aan een terroristische organisatie is cruciaal voor de bestrijding van terrorisme. Zo bieden alertheid en actie van de omgeving kansen om de voorbereiding van een aanslag door een (solistische) aanslagpleger tijdig te ontdekken.

Tot slot krijgt rechter de mogelijkheid om iemand die veroordeeld is voor een terroristisch misdrijf uit het kiesrecht te ontzetten. Dat kan nu nog maar in een beperkt aantal gevallen. De maatregel is alleen aan de orde als de verdachte is veroordeeld tot een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van ten minste 1 jaar voor het plegen van een terroristisch misdrijf.

Het wetsvoorstel strafbaarstelling verblijf terroristisch gebied wordt nog dit jaar bij Tweede Kamer ingediend.

- **Wetsvoorstel herwaardering actuele delictsvormen**

Het wetsvoorstel past de strafbaarheid van een aantal gedragingen in het Wetboek van Strafrecht aan en verhoogt het wettelijk strafmaximum van enkele strafbaarstellingen. De wijzigingen betreffen de verhoging van het strafmaximum voor haat zaaien, van misbruik van seksueel beeldmateriaal, voor deelneming aan een criminele organisatie, de (her)introduktie van een pooiervetbod, de versterking van de strafrechtelijke aanpak van kindermishandeling en van voorbereiding van woninginbraak.

Het verspreiden van wraakporno grijpt diep in de persoonlijke levenssfeer in en wordt als een zelfstandig delikt strafbaar gesteld. De Raad van State heeft in oktober 2018 haar advies uitgebracht.

- **Wetsvoorstel transparantie geldstromen naar maatschappelijke organisaties**

Dit wetsvoorstel is erop gericht om te voorkomen dat het buitenland door financiering van politieke, maatschappelijke en religieuze organisaties in Nederland onwenselijke invloed koopt.. Daarom zullen deze geldstromen meer transparant worden gemaakt. Het wetsvoorstel transparantie geldstromen naar maatschappelijke organisaties gaat op korte termijn in consultatie.

- **Wetsvoorstel bestrijding radicale antidemocratische organisaties**

Onze democratische rechtstaat moet weerbaarder gemaakt worden tegen radicale antidemocratische krachten. De verbodsbepalingen voor radicale organisaties die tot doel hebben om onze democratische rechtsstaat omver te werpen of af te schaffen, worden uitgebreid door aanpassing van art. 2:20 BW.

- **Ondermijningswet**

Er komt een speciale "Ondermijningswet" om de geconstateerde juridische knelpunten in de huidige aanpak van georganiseerde criminaliteit en ondermijnende criminaliteit op te lossen. De ondermijningswetgeving bestaat uit meerdere wetsvoorstellen.

- Het wetsvoorstel gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden is reeds in consultatie. Het wetsvoorstel verruiming sluitingsbevoegdheid burgemeester (Opiumwet) ligt op dit moment in de Eerste Kamer.
- Het wetsvoorstel sluitingsbevoegdheid burgemeester bij o.a. aantreffen van wapens in een woning, is in voorbereiding.
- Het wetsvoorstel tot wijziging van de wet BIBOB (bestuursorganen kunnen meer eigen onderzoek doen) is in consultatie geweest, de adviezen worden verwerkt.
- Het wetsvoorstel VOG politiegegevens dat een betere screening van personen in bepaalde functies mogelijk maakt, is in voorbereiding.

- **Wetsvoorstel verbod op Outlaw Motorcycle Gangs**

Er komt een initiatiefwetsvoorstel in voorbereiding om Outlaw Motorcycle Gangs (criminele motorbendes) te verbieden. Dit verbod maakt deel uit van de ambitie van het kabinet om met een integrale aanpak van ondermijning en georganiseerde criminaliteit te komen. Het initiatiefwetsvoorstel van het Tweede Kamerlid Kuiken over dit onderwerp is in voorbereiding.

- **Wetsvoorstel Regulering prostitutie**

Het wetsvoorstel Regulering prostitutie wordt aangepast, zodat uniformiteit ten opzichte van alle sectoren in de prostitutiebranche is verzekerd en bescherming tegen mensenhandel in al deze sectoren gewaarborgd blijft.

Er komt een wetsvoorstel tot een pooierverbod. Wie betrokken is bij niet-vergunde bedrijfsmatige seksuele dienstverlening en daar financieel voordeel uithaalt, wordt strafbaar. Er is geen sprake van strafbare betrokkenheid als gedragingen niet aan de kern van de seksuele dienstverlening raken. Wetsvoorstel is in voorbereiding en wordt in samenhang gezien met wetsvoorstel over prostitutie.

- **Wetsvoorstel detentiefasering en voorwaardelijke invrijheidstelling**

Het stelsel van voorwaardelijke invrijheidsstelling wordt gewijzigd. Veroordeelden zullen niet meer automatisch in aanmerking komen om voorwaardelijk in vrijheid te worden gesteld. Daarnaast zal de periode waarin een veroordeelde via een voorwaardelijke invrijheidsstelling kan werken aan zijn resocialisatie worden gehandhaafd op een derde van de opgelegde straf, met een maximum van twee jaar. De Raad van State heeft in oktober haar advies gegeven over het wetsvoorstel; hierna gaat het naar de Tweede Kamer

Wetsvoorstel wijziging tenuitvoerlegging levenslange gevangenisstraf

De tenuitvoerlegging van de levenslange gevangenisstraf staat onder druk. Indien zou blijken dat hieromtrent aanvullende wetgeving noodzakelijk is, zal die tot stand worden gebracht. Het waarborgen van de belangen van nabestaanden en slachtoffers is daarbij cruciaal. Het wetsvoorstel wijziging tenuitvoerlegging levenslange gevangenisstraf is in voorbereiding.

- **Wetsvoorstel verschijningsplicht**

Daarnaast wordt geprobeerd om verdachten van zware gewelds- en zedenmisdrijven die in voorlopige hechtenis zitten, te verplichten om ter zitting te verschijnen. Het wetsvoorstel over deze verschijningsplicht is in consultatie.

- **Wetsvoorstel modernisering nationaliteitsrecht**

Het kabinet bereidt in samenhang voorstellen voor ter modernisering van het nationaliteitsrecht. Het betreft een verruiming van de mogelijkheid voor aankomende eerste generatie emigranten en

immigranten om meerdere nationaliteiten te bezitten. Gelijktijdig komt er voor volgende generaties een verplicht keuzemoment dat daadwerkelijk leidt tot het behoud van niet meer dan één nationaliteit. Het wetsvoorstel modernisering nationaliteitsrecht gaat eerste kwartaal 2019 in consultatie.

- **Wetsvoorstel geldigheidsduur verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd**

Een asielvergunning wordt in eerste instantie voor drie jaar verleend en niet langer voor vijf jaar. Daarna kan men in aanmerking komen voor een vergunning voor nog eens twee jaar. Wie na deze twee tijdelijke verblijfsvergunningen nog steeds voldoet aan de eisen voor een vluchtelingenstatus krijgt een vergunning voor onbepaalde tijd. Het wetsvoorstel geldigheidsduur van de verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd gaat in het najaar 2018 in consultatie.

- **Wetsvoorstel vertrekplichtigen**

Uitgeprocedeerde asielzoekers moeten Nederland zelfstandig en zo snel mogelijk verlaten. Wie dat niet direct doet kan een beperkte periode worden opgevangen in een van de acht op te richten LVV (Landelijke vreemdelingenvoorziening)-locaties. Het wetsvoorstel in verband met de opvang van vertrekplichtigen is in voorbereiding.

- **Wijziging Vreemdelingenbesluit**

Indien op basis van de stukken bij een herhaalde aanvraag blijkt dat deze aanvraag geen kans van slagen heeft, wordt het gehoor achterwege gelaten. De wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000 in verband met aanpassing van de procedure bij de behandeling van herhaalde asielaanvragen gaat binnen enkele maanden in consultatie.

Nederland moet blijvend flexibel kunnen reageren op schommelingen in de omvang en/of samenstelling van de instroom. Hiervoor hebben we een flexibel asielsysteem nodig, dat zowel maatschappelijk als financieel effectiever is dan het nemen van ad hoc maatregelen. De wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000 in verband met flexibilisering van de asielprocedure is in voorbereiding.

- **Experimenteerwet gesloten coffeshopketen**

Er komt wet- en regelgeving ten behoeve van uniforme experimenten met het gedoogd telen van wiet voor recreatief gebruik. Deze experimenteerwet is bij de Tweede Kamer ingediend.

- **Besluit Kansspelen op afstand**

Bij de verlening van vergunningen voor kansspelen op internet zal als vergunningsvoorwaarde worden opgenomen dat de aanbieder op enigerlei wijze ook in Nederland is gevestigd. Het voorgenomen besluit Kansspelen op afstand is in consultatie.